

9.

A GYÖNYÖR
MÁGNESES ELMÉLETE

A szexus végső jelentésének felkutatását a későbbiekben kíséreljük majd meg. Jelenleg – hogy mindenfajta *érosz* elemi szubsztrátumára fényt derítsünk – egy köztes területre irányítjuk a figyelmet; ezért szükséges lesz, hogy a kifejezés másik értelmében vett »metafizika« fogalmait – az emberi lény láthatatlan, hiperfizikai oldalának megismerését – alkalmazni kezdjük.

Miként láttuk, az *eroszt* sem a biológiai finalitás, sem a nemzési impulzus, sem a gyönyör mint cél ideája nem magyarázza meg. Mindezen túl, az *eroszt* olyan állapotnak kell tekintenünk, amelyet közvetlenül a nemek polaritása határoz meg – úgy, amint a mágneses jelenséget és mindazt, ami a mágneses térrel kapcsolatos, egy pozitív és negatív pólus jelenléte idézi elő. Bár azt hiszik, hogy ezen elemi »mágneses« jelenség empirikus, anyagi, sőt egyszerűen pszichológiai alapon magyarázható, a helyzet fordított: valójában mindezt maga az elemi mágnesesség magyarázza, mint ezek feltétele, és – majdnem mindig – meghatározója is²¹.

Ez nemcsak a mi sajátos ötletünk nézőpontjából van így, hanem az ősi tradíciók tudásának is megfelelő. Hivatkozhatunk például a távol-keleti tradicionális tanításra, mely szerint ha két különböző nemű ember meglátogatja egymást – még ha nem is jön létre köztük érintkezés – mindkettejük mélyebb lényében egy speciális energia – a *jing*nek nevezett anyagtan »fluidum« – ébred fel. Ez a *yin* és *yang* polaritásából ered: e fogalmakra még visszatérünk, és ideiglenesen a szexualitás, a női és a férfiúi tiszta princípiumainak jelentését tulajdonítjuk nekik. E *jing*-energia a radikális életerő (*qi*) egyik specifikus formája, mely a férfi és a nő szexuációs fokával – a férfiban és a nőben mint individuumban jelenlévő *yin* és *yang* fokával – arányosan növekszik. E mágnesesen indukált speciális erő pszichológiai kiegészítője az emberi *eroszra* jellemző vibráció, diffúz mámor és

²¹ Az egzisztenciális mozzanat reflexív áttételeként idézhetjük a következő szavakat, amelyeket E. M. REMARQUE ad egyik szereplője szájába (*Drei Kameraden*, Düsseldorf, 1955, 187. p.): »Most egyszerre láttam: pusztán azáltal, hogy a közelében voltam, hogyan lehettem valami egy emberi lény számára. Amikor kimondjuk, olyan egyszerűnek tűnik; de ha elgondolkodunk rajta, érezzük, hogy hatalmas, határtalan dolog, mely elpusztíthat és teljesen átalakíthat bennünket. Ez a szerelem, és ez a másik«.